

ТРИБУНА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

УДК 796.51 (477):649.162

*О.І. Голубовська, старший викладач
кафедри менеджменту та економіки
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ*

**ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

У статті проведено дослідження та запропонована загальна концепція розвитку сільського зеленого туризму, що спрямована на підвищення конкурентоспроможності сільських садиб, якості послуг і залучення інвестицій. Перераховані очікувані результати її реалізації. Визначені пріоритетні напрями діяльності у сфері сільського зеленого туризму. На основі результатів дослідження сформульовані висновки та рекомендації щодо підвищення ефективності сільського зеленого туризму в Київській обл.

Ключові слова: інвестиції, сільський зелений туризм, концепція, сільська садиба, турпродукт.

*О.И. Голубовская, старший преподаватель
кафедры менеджмента и экономики
Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств, г. Киев*

**ОСНОВНЫЕ ПРИОРИТЕТЫ И НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СФЕРЕ СЕЛЬСКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМА
КИЕВСКОЙ ОБЛАСТИ**

В статье проведено исследование и предложена общая концепция развития сельского зеленого туризма, направленная на повышение конкурентоспособности сельских усадеб, качества услуг и привлечения инвестиций. Перечислены ожидаемые результаты ее реализации. Определены приоритетные направления деятельности в сфере сельского зеленого туризма. На основе результатов исследования сформулированы выводы и рекомендации по повышению эффективности сельского зеленого туризма в Киевской обл.

Ключевые слова: инвестиции, сельский зеленый туризм, концепция, сельская усадьба, турпродукт.

*O. Golubovska, Senior Lecturer,
Department of Management and Economics
National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts, Kyiv*

**MAIN AREAS OF TOUCH AND BUSINESS DEVELOPMENT IN RURAL GREEN
TOURISM KYIV REGION**

This article provides the researches and suggests the general concept of rural green tourism development, which aims to improve the competitiveness of rural households, service quality and attract investments. The expected results of its implementation and the priority tendencies in the field of green tourism are listed hereinafter. The conclusions and recommendations as regards the improvement of the effectiveness of rural green tourism in Kyiv Region are formulated based upon the survey results.

Keywords: investment, rural green tourism, concept, rural estate, tourist product.

Перетворення, які відбуваються в економіці та соціальній сфері, інтеграційні прагнення України приводять до змін у всіх галузях і сферах діяльності. Вони зумовлюють пошук нових, нетрадиційних видів підприємницької діяльності, до яких можна віднести сільський зелений туризм.

Об'єктивна потреба розвитку сільського зеленого туризму зумовлена його здатністю вирішувати низку важливих проблем розвитку сільських територій, а саме: розширення зайнятості й отримання додаткових доходів жителями сільських місцевостей, підвищення життєвого рівня сільського населення, відтворення трудового потенціалу, реалізація продукції власного підсобного господарства, забезпечення використання селянських осель, удосконалення інфраструктури туристичних послуг, популяризація культурної спадщини села.

Дослідженням теоретичних аспектів розвитку сільського зеленого туризму приділяли увагу багато вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких: В. Васильєв [1], В. Гловацька [2], П. Горішевський [3], Ю. Зінько [4], М. Костиця [5], В. Липчук [6], Н. Липчук [6], М. Рутинський [7] та ін. Праці цих науковців сформували наукову базу щодо розуміння цього поняття та відображають його місце в системі туристичного бізнесу. Існує чимало різних поглядів на формування загальної концепції розвитку сільського зеленого туризму, однак недостатньо вивченою є її представлення на регіональному рівні, зокрема у Київській обл. України, що й зумовлює необхідність та доцільність проведення наукових досліджень із даного питання.

Метою статті є аналіз розвитку сільського зеленого туризму в Київській обл., дослідження пріоритетних напрямків та узагальнення концепції розвитку сільського зеленого туризму, що стимулюватиме розвиток туризму як одного з пріоритетних напрямків розвитку економіки Київської обл., підвищить його інвестиційну привабливість для внутрішніх та іноземних інвесторів.

Як свідчать інформаційні джерела, досі Україна в Європі не вважається країною, особливо привабливою в туристичному сенсі (окрім футбольного чемпіонату Євро-2012). Це не означає, що вона не має туристичних цінностей, які притягують потенційних відвідувачів, але внаслідок недостатньої та малоефективної популяризації туристичні цінності нашої держави маловідомі за кордоном.

За останній рік чисельність закордонних туристів зросла, але вона є низькою, порівняно з іншими розвинутими країнами.

Пріоритетний напрям розвитку сільського зеленого туризму є важливим чинником підвищення якості життя в Україні, створення додаткових робочих місць, залучення інвесторів, поповнення валютних запасів держави та підвищення її авторитету на міжнародній арені [1, 135].

Для підвищення туристичної привабливості потрібно, в першу чергу, підвищити рівень конкурентоспроможності послуг через покращення їхньої якості та розширення номенклатури цих послуг. У зв'язку із цим, нами пропонується загальна концепція розвитку сільського зеленого туризму, спрямована на підвищення конкурентоспроможності сільських садиб, якості послуг та залучення інвестицій.

Головною метою концепції є підвищення рівня сервісу, створення високоефективних та конкурентоспроможних сільських осель, що стимулюватиме розвиток туризму як одного з пріоритетних напрямків розвитку економіки Київської обл., підвищить його інвестиційну привабливість для внутрішніх та іноземних інвесторів.

Концепція розвитку сільського зеленого туризму передбачає виконання завдань, які б сприяли:

1) створенню нової політики та іміджу сільських садиб у рамках готельного господарства Київської обл.;

2) підвищенню рівня надання послуг проживання та кваліфікації персоналу;

3) розвитку туристичної інфраструктури, відповідно до вимог міжнародних стандартів;

4) розвитку інвестиційної активності та конкуренції у цій сфері;

5) забезпеченню ефективного функціонування суб'єктів сільського зеленого туризму,

відповідно до існуючої нормативно-правової бази, спрямованої на вирішення проблем у цій сфері.

Основні пріоритети та напрями розвитку сільського зеленого туризму повинні будуватися з урахуванням проблем і недоліків діяльності.

Визначимо такі пріоритетні напрями: покращення благоустрою сільських садиб, вулиць, доріг, розвиток соціальної інфраструктури, підвищення культурно-освітнього рівня сільського населення, ефективний розвиток яких дозволить наблизити якість обслуговування до рівня міжнародних вимог, підвищить рівень завантаженості та надасть змогу отримати прибуток.

Вважаємо за можливе забезпечити через ЗМІ, інтернет, на конференціях, форумах, виставках та бізнес-зустрічах репрезентацію інвестиційної привабливості суб'єктів сільського зеленого туризму. Встановлення зв'язку між господарем сільської садиби та потенційним клієнтом можливе за наявності системи розповсюдження інформації про турпродукт.

Враховуючи тенденцію розвитку сільського зеленого туризму, варто залучити маркетологів до здійснення діагностики та оцінки маркетингових можливостей з урахуванням місцевих факторів впливу. А саме: детально вивчити ситуацію, яка склалася на ринку, насамперед попит та пропозицію на турпродукт сільського зеленого туризму, за можливості зробити прогноз попиту на наступний сезон, застосовувати різні інструменти, з метою активізації попиту через систему знижок, розширення номенклатури послуг і використання більш дієвих засобів просування турпродукту на ринок.

Однією з основних умов підвищення конкурентоздатності суб'єктів сільського зеленого туризму є високий рівень обслуговування клієнтів. Клієнти завжди пам'ятають заклади, де їм було комфортно. Для покращення якості цих послуг необхідно не тільки відновити їхню матеріально-технічну базу, а й підвищити кваліфікацію власників садиб, покращити якість веб-ресурсів.

Для цього необхідно:

- впровадити програму підвищення якості послуг, яка складатиметься з кількох компонентів: семінари для власників сільських садиб (питання стандартів сервісу, навчання, заохочення й оцінки персоналу), професійні тренінги для персоналу, комплексні навчально-консультаційні проекти на замовлення, які дозволять оцінити та вдосконалити їхні послуги;

- здійснити заходи, щоб послуги максимально відповідали вимогам споживачів, тобто були гнучкими. Комфортні умови відпочинку повинні містити п'ять складових: економічну (зручність розрахунків), інформаційну (надання повної та достовірної інформації про заклад), естетичну (естетично оформлений інтер'єр, який створює атмосферу домашнього затишку), побутову (створення комфортних побутових умов для відпочинку) та психологічну (сприятливий психологічний клімат, гостинність і повага до клієнтів); вивчати сучасні методи організації роботи за пріоритетними напрямками власників сільських садиб, з урахуванням зарубіжного досвіду;

- працювати зі скаргами, відгуками та пропозиціями клієнтів;

- проводити безперервний контроль за якістю обслуговування.

Досягнення поставленої мети концепції розвитку сільського зеленого туризму залежить від співпраці власників сільських садиб з регіональними органами управління в сфері туризму та науковцями.

Реалізація концепції сприятиме розвитку сільського зеленого туризму, як однієї із основних складових туристичної індустрії Київської обл.; підвищить зацікавленість внутрішніх та іноземних інвесторів; наблизить рівень обслуговування і якість надання послуг до загальноприйнятих світових стандартів; систематизуватиме та вдосконалить процес отримання й обробки статистичних даних, маркетингових досліджень для планування подальшого розвитку сільського зеленого туризму.

На наш погляд, серед рекомендацій щодо підвищення ефективності сільського зеленого туризму в Київській обл. можна виділити такі:

– важливим фактором конкурентоспроможності сільських садиб слід вважати створення комфортних умов для туристів, що сприятиме формуванню позитивних вражень і бажань знову повернутися в цей заклад. Серед головних завдань власників садиб – збільшення частки багатомісних номерів, з метою задоволення попиту клієнтів, які бажають відпочивати сім'ями чи групами, та відповідність номерного складу попиту відпочиваючих і підвищення мобільності наданих послуг;

– на рішення клієнта про вибір закладу, а також на його бажання у майбутньому зупинитися в цьому само закладі чи рекомендувати його своїм знайомим, суттєво впливає кількість і якість додаткових послуг, які надаються власниками садиб. Тому одним із напрямів удосконалення діяльності є надання клієнтам максимально можливого асортименту додаткових послуг, найбільш необхідними серед яких є телефонний зв'язок, послуги харчування, автостоянка, транспортні засоби, інтернет;

– зручне розташування сільських садиб відносно автошляхів, закладів соціальної інфраструктури та атракцій;

– організація роботи з постійними клієнтами, через надання їм системи знижок та пропонування більшого спектру додаткових послуг. Водночас, необхідно пам'ятати, що зі збільшенням обсягів додаткових послуг, їхня якість може знижуватися;

– належна безпека проживання, якої потребує значна частина споживачів, особливо заможних і гостей з-за кордону (значущість цього фактора дедалі зростатиме);

– необхідність уважного й адекватного ставлення до клієнтів за принципом «клієнт завжди правий». Непорозуміння з клієнтом сприймається як причина для того, щоб вдатися до послуг іншого власника садиби.

І головне, про що мають пам'ятати власники садиб – якість послуг, що надаються, обов'язково має включати такі складові, як: соціальна якість (відповідність наданих послуг матеріальному стану відпочиваючих, з урахуванням регіональних особливостей та високого рівня обслуговування); технічна якість (забезпечення належної матеріально-технічної бази), правова якість (дотримання вимог законодавчих актів у процесі надання послуг) та економічна якість (надані послуги повинні свідчити про корисність, тобто ефективність задоволення потреб туристів).

Отже, концепція розвитку та конкурентна стратегія розвитку сільського зеленого туризму повинні враховувати побажання клієнтів, які прагнуть, заплативши високу ціну, задовольнити всі свої бажання стосовно рівня комфорту. Задоволення таких бажань є високоприбутковим, тому власники садиб повинні пропонувати номери з найкращим обладнанням і сервісом. Вони повинні диференціювати номери за рівнем комфортності, що відповідатиме реальному поділу споживачів за їхньою платоспроможністю і дасть можливість маневрувати наявними матеріально-технічними засобами. Реалізація вищезгаданих заходів збільшить кількість клієнтів, підвищить імідж сільської садиби та збільшить її прибутковість.

Використані джерела

1. Васильєв В. Десять років розвитку сільського зеленого туризму в Україні: проблеми та перспективи / В. Васильєв // Туризм: теорія і практика. – 2005. – №1.
2. Гловацька В.В. Розвиток підприємництва в системі становлення сільського (зеленого) туризму : дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / В.В. Гловацька ; Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2008. – 200 с.
3. Організація роботи туристичної фірми: туроператорська та турагентська діяльність : посібник / П.А. Горішевський, Р.П. Красій ; Інститут менеджменту та економіки. – Івано-Франківськ, 2002. – 392 с.
4. Рутинський М.Й. Сільський туризм : навч. посіб. / М.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько. – К. : Знання, 2006.
5. Костриця М.М. Підприємницькі засади розвитку сільського туризму : дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04 / М.М. Костриця ; Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир, 2008. – 236 с.
6. Липчук В.В. Ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві : монографія / В.В. Липчук, О.В. Лисюк ; Львів. нац. аграр. ун-т. – Л. : Сполом, 2008. – 182 с.
7. Липчук Н.В. Розвиток агротуризму як напрямок диверсифікації особистих селянських господарств : дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Н.В. Липчук ; Львівський держ. аграрний ун-т. – Дубляни, 2007. – 210 с.